

DUNBIRK (*Betula pubescens*)**FRØPLANTAGER, FP.294 “Himmerigskov” og FP.295 “Drastrup Skov”**

STED:	Himmerigskov, afd. 851h, Naturstyrelsen Søhøjlandet Drastrup Skov, afd. 561b, Naturstyrelsen Himmerland
FRØKILDE:	Frøplantefrøplantage, 0,9 ha (Himmerigskov) Frøplantefrøplantage, 0,52 ha (Drastrup Skov)
ANLAGT:	2007 og 2008
EJER:	Naturstyrelsen

ANVENDELSE:

Frøplantagerne er kåret til værnformål. Frøet kan anvendes i læhegn, vildtplantninger, skovbryn og naturplantninger i det åbne land, hvor der ønskes robuste plantninger med en bred genetisk variation. Det genetiske materiale i frøplantagerne stammer fra 8 danske naturbestande i Vestdanmark. Frøplantageafkommet er egnet til plantning over hele landet, men er særligt velegnet til plantning i den vestlige del af landet eller på udsatte lokaliteter.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Frøkilderne er endnu ikke afprøvet, men frøplantageafkommet forventes at have samme gode robusthed som udgangsmaterialet, der er udvalgt på vindudsatte lokaliteter. Frøplantagerne er tilnærmedesvis identiske, idet indholdet af familier er næsten ens i de to frøplantager.

Stammerethed: Da formålet har været etablering af robuste frøkilder velegnet til brug i landskabsplantninger, er der i forbindelse med plustræudvalget og ved udvisningen kun lagt mindre vægt på stammeform. Frøplantageafkommet forventes derfor, at have en gennemsnitlig stammeform.

Vækst: Både i forbindelse med plustræudvalget og ved inden for familie tyndingen i 2017 har der været lagt vægt på vækstkraft (kombineret diameter og højde). Vækstkraft og sundhed har været de primære tyndingskriterier. Beregninger viser, at materialet har en vækstkraft bedre end gennemsnittet, og at der ved fremtidige tyndinger formodentlig kan selekteres yderligere for vækstkraft med større gevinster til følge.

Sundhed: Både i forbindelse med plustræudvalget og ved inden for familie tyndingen i 2017 har der været lagt vægt på sundhed. Ved tyndingen har vækstkraft og graden af rust-angreb været de primære udvælgelseskriterier. Beregninger viser, at materialet i FP.295 har en lavere grad af rust-angreb end gennemsnittet,

FRØFORSYNING:

Bevoksningen er i begyndende frøproduktion.

Henvendelse til Naturstyrelsen Nordsjælland, Skovfrø & Genetik, tlf.: 72 54 32 85.

Frøkilderne er anlagt med henblik på at få nogle robuste frøkilder, som er velegnet til plantning i det åbne land. Her ses FP.294 Himmerigskov i 2016 forud for tynding.

og at der ved fremtidige tyndinger formodentlig kan selekteres yderligere for graden af rust-angreb. Beregninger viser desuden, at der i FP.295 er en tydelig sammenhæng mellem vækst og graden af rust-angreb – jo mindre angreb af rust, jo større vækst.

Robusthed: Materialet er robust, og velegnet til plantning, i læhegn, vildtplantninger og skovbryn i det åbne land.

FRØKILDEN:

Udgangsmaterialet:

FP.294: Materialet er frøafkom fra 88 plustræer udvalgt i 8 vestdanske naturbestande.

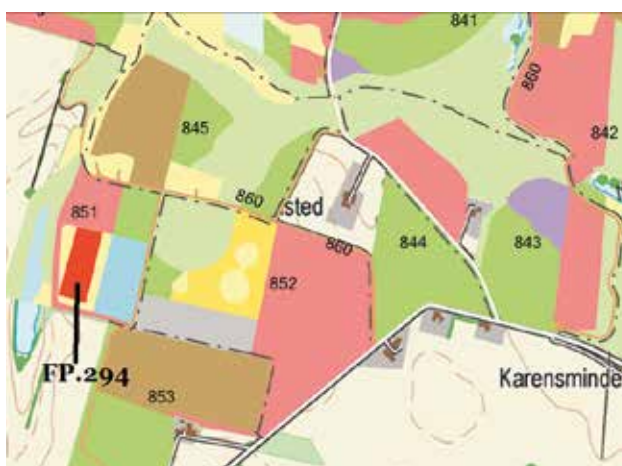
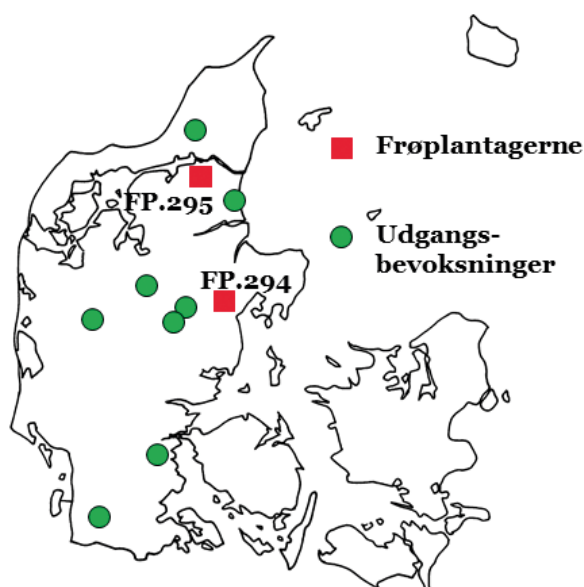
FP.295: Materialet er frøafkom fra 93 plustræer udvalgt i 8 vestdanske naturbestande.

Plustræerne er primært udvalgt for sundhed og vækst efterfulgt af kvalitet. Sundhed blev bedømt på bladkarakteristika, bark og overlevelse, mens kvalitet blev bedømt på stammerethed. Indsamlingerne baserer sig på genetisk bredt, oprindeligt dansk materiale, og formålet har været etablering af en robust frøkilde, som tåler klimaet i det åbne land.

Anlæg og pleje af frøplantagerne:

FP.294: Frøet blev indsamlet i 2003. Frøplantagen blev anlagt som et randomiseret, balanceret blokforsøg med 12 tilnærmelsesvis balancerede blokke med 4-træsparceller. Det vil sige, at 4 halvsøskende er plantet ved siden af hinanden.

FP.295: Frøet blev indsamlet i 2003. Frøplantagen blev anlagt som et randomiseret, ubalanceret blokforsøg med 9 ulige blokke med 4-træsparceller. Frøplantagerne blev tyndet i foråret 2017 forud for blomstring, dels for at udvælge de bedste individer og dels for at sikre en god udvikling af træerne med henblik på frøavl. Den udførte tynding er en tynding inden for familier, hvor kun et enkelt individ (den bedste af de fire halvsøskende) pr. 4-træsparcel bevarer, mens de tre øvrige fjernes.

FP.294 Himmerigskov ligger nord for Søften.

FP.295 Drastrup Skov ligger mellem Svenstrup og Frejlev, sydvest for Aalborg.

FLERE OPLYSNINGER:

Kontakt Naturstyrelsen Nordsjælland, Skovfrø & Genetik.